

Historia Sierżanta Pyrka – maskotki wielkopolskiej Policji

I. Początek – 2002 rok

Poszukując wzoru do naśladowania dla dzieci. Kogoś lub czegoś co będzie dla nich ważne, znaku, który utożsamia zalety i cechy bohatera, wprost z bajek, świata dzieci Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu zorganizowała konkurs na wizerunek maskotki wielkopolskiej Policji pod nazwą *Najsympatyczniejszy policjant - maskotka dla małych Wielkopolan*. W 2003 roku wśród nadesłanych prac komisja odnalazła tę jedyną, wyjątkową, wpisującą się idealnie w oczekiwania.

Zgłoszonych do konkursu zostało niemal 15 tysięcy prac dzieci z 359 szkół podstawowych całego województwa wielkopolskiego. W połowie roku 2003 wyłoniona została ta zwycięska, autorstwa Marty Skrobisz ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wolsztynie, wówczas uczniocy klasy VI.

Rysunek konkursowy Pyrka autorstwa Marty Skrobisz, zmodyfikowany przez dodanie nazwy maskotki i jednostki macierzystej.

Marta Skrobisz, osoba nietuzinkowa, jedna z 15000 autorów, a jednak idealnie wstrzeliła swój autorski pomysł i wskrzesiła na tamtym etapie iskrę, która z biegiem czasu rozpalala serca i umysły dzieci i młodzieży naszego województwa, Województwa Wielkopolskiego. Grafika pozwoliła przygotować godny wzór do naśladowania, a nadana nazwa projektu pozwoliła na lata wpisać się w profilaktyczne kanony wielkopolskiej Policji! Tak powstał projekt pod nazwą Sierżant Pyrek – maskotka wielkopolskiej Policji.

Nazwa trafnie potwierdziła zarówno historię Wielkopolski, jak i praktykę zastosowania maskotki, ponieważ dzisiaj każdy przedszkolak-Wielkopolek doskonale wie, że *Sierżant Pyrek* to najbardziej rozpoznawalny wśród dzieci i młodzieży funkcjonariusz Policji w regionie.

Sierżant Pyrek w służbie w KPP w Środzie Wielkopolskiej

Pyrlandia, pod takim hasłem możemy potocznie odnaleźć rysy naszego regionu, to jego jednoznaczny symbol i nieodzowny status. Nazwa ta pochodzi od ziemniaków, kartofli, po poznańsku zwanych *pyrami*, a w produkcji których Wielkopolska swego czasu była prawdziwym potentatem. Dzisiaj struktura produkcji rolnej regionu znacznie się zmieniła, ziemniak już nie króluje wśród płodów rolnych zbieranych w województwie wielkopolskim lecz charakterystyczne określenie dla jej mieszkańców przetrwało do dziś. Do tego warto zauważyć, iż w opinii językoznawców, choć nieznane są początki słowa *pyra*, to nie ulega wątpliwości, że jest typowo wielkopolskim, czyli pierwotnym i niezapożyczonym z innego języka, co potwierdza między innymi prof. dr hab. Tadeusz Zgółka z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Faktem jest, że słowo *pyra* zostało odnotowane w jednym z warszawskich słowników języka polskiego już na początku XX wieku. Warto przy tym zauważyć, że samo słowo *pyra* nie ma i nigdy nie miało żadnych negatywnych konotacji.

II. Rok 2004 – kontynuacja idei – spontaniczny rozwój!

Policja i jej partnerzy szukając płaszczyzny współpracy zainicjowali powstanie programu edukacyjnego *Z Pyrkiem bezpieczniej*. I tak policjanci na stałe wpisali się swoimi działaniami w edukację wczesnoszkolną, dzięki której zwiększają po dziś dzień wiedzę w zakresie elementarnych zasad bezpieczeństwa wśród wielkopolskich dzieci.

Program został opracowany przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu we współpracy z Kuratorium Oświaty w Poznaniu i Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu, a jego założenia ściśle skorelowane zostały z podstawą programową dzieci na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Rozwój programu przyczynił się do wzrostu współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi działającymi na terenie województwa wielkopolskiego. Najważniejszym jednak zadaniem stawianym przed policjantami na co dzień współpracującymi w ramach programu z kadrą pedagogiczną placówek edukacyjnych, było wyposażenie adresatów w umiejętności i nawyki rozpoznawania, przewidywania oraz zapobiegania zagrożeniom występującym w środowisku, w szczególności wynikającym ze współżycia społecznego.

Rok 2004 to także kolejne przedsięwzięcie związane z Sierżantem Pyrkiem - powstaje piosenka o *Sierżancie Pyrku* do której tekst napisała Stanisława Łowińska, a muzykę skomponowała Dorota Lesicka. Za aranżację odpowiadał Jerzy Mackiewicz. Krótco później powstał teledysk do utworu z dziećmi i *Sierżantem Pyrkiem* w roli głównej.

Wtedy też powstał pierwszy kostium *Sierżanta Pyrka* w naturalnym rozmiarze, a cały program został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Ponadto opracowane zostały w ramach tej inicjatywy także elementarze, których głównym bohaterem był *Sierżant Pyrek*. Elementarz został przygotowany w dwóch wersjach, dla grup wiekowych 6-7 lat oraz 8-9 lat.

32

Z PYRKIEM BEZPIECZNIEJ

SŁOWA: STANISŁAWA ŁOWIŃSKA
MUZYKA: DOROTA LESICKA
ARANŻACJA: JERZY MACKIEWICZ

ZWROTKA 1

Uczą w przedszkolu, uczą w szkole,
poznawać znaki i symbole,
by zapamiętać je koniecznie,
aby przez życie przejść bezpiecznie.

REFREN

Trudno zrozumieć świat,
gdy ma się kilka lat.
Przytulić misia chcę
i ciebie Pyrku też,
bo pomóc dzieciom chcesz!
Ty radzisz i ostrzegasz grzecznie...
Z Tobą, nasz Pyrku, jest bezpieczniej / bis

ZWROTKA 2

Idziesz ulicą pasy, światła
zielone, przechodzi sprawa łatwa.
Wciągnij na ubranku nos światelko,
z huśtawki nie skacz, boś nie pchełką.

REFREN

Trudno zrozumieć świat,
gdy ma się kilka lat...

ZWROTKA 3

W domu bądź grzecznym, słuchaj mamy,
zapalki nie są do zabawy.
Z gazem ostrożnie, z prądem także,
na bezpieczeństwo zważaj zawsze.

REFREN

Trudno zrozumieć świat,
gdy ma się kilka lat...

Załącznikiem do elementarza „Z Pyrkim bezpiecznie” jest piosenka pt. „Z Pyrkim bezpiecznie” nagrana w formie teledysku na płycie CD, wykonana przez uczniów z klasy II w Poznaniu. Opublikowano ją w Szkole Muzycznej i w Internecie, przygotowała przez J. Aleksandrę Górnicką-Szuc.

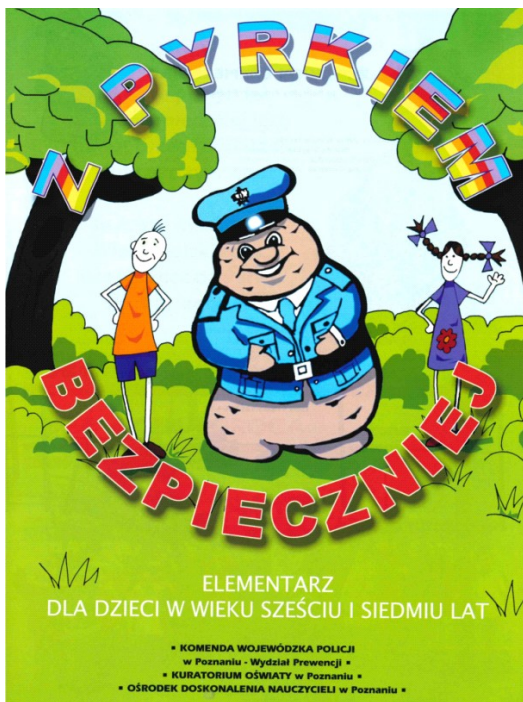
Z PYRKIEM BEZPIECZNIEJ

SŁOWA: STANISŁAWA ŁOWIŃSKA
MUZYKA: DOROTA LESICKA
ARANŻACJA: JERZY MACKIEWICZ

Voceł

Uczą w przedszkolu, uczą w szkole, Poznawają
znaki i sym - bo - le, By zapamiętać je koniecznie, Aby przez
życie przejść bezpiecznie. Trudno zrozumieć świat, Gdy
ma się kilka lat. Przytulić misia chcę i
Ciebie Pyrku też - Gdyś pomóc dzieciom chcesz! Ty
radzisz i ostrzegasz grzecznie... Z Tobą nasz Pyrku jest bez-
pieczniej Ty radzisz i ostrzegasz grzecznie... Z To - bą nasz
Pyr - ku jest bez - pieczniej

Tekst i muzyka do piosenki *Z Pyrkim bezpiecznie*

Okładki elementarzy Z Pyrkim bezpieczniej z 2004 roku

III. Rok 2005 Sierżant Pyrek na deskach Teatru Animacji.

Rozpoznawalność Sierżanta Pyrka zainteresowała jednostki kultury i sztuki, a jego znak stał się na tyle powszechny, że zaowocowało to współpracą z Teatrem Animacji w Poznaniu. Przygotowano spektakl o przygodach mądrego policjanta, w którego na scenie wcielał się sam Sierżant Pyrek i jego przyjaciele pod nazwą *Przyjaciel w mundurze*. Zainscenizowane wydarzenia związane były z niebezpieczeństwami współczesnego świata. Każda ze scen charakteryzowała się problematyką zagrożenia, jak i jego unikania, ale ponad wszystko prezentowała skuteczne sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

IV. Rok 2008 Sierżant Pyrek trafia do sieci.

Rozwój sieci komunikacji, ciągłe poszukiwanie wiedzy i samokształcenie dzieci i młodzieży wprowadziło znak towarowy wielkopolskiej Policji do sieci i znalazło swoją osobistą platformę www.pyrek.pl. Portal zawierał materiały edukacyjne adresowane dla dzieci, rodziców i nauczycieli. Ponadto dzieci mogły znaleźć tu bezpieczną rozrywkę w dziale poświęconym grom i zabawom. Portal cieszył się dużym zainteresowaniem co potwierdzają statystyki. W kolejnych latach odnotowywano średnio ponad 40 000 odsłon rocznie na tym portalu. Portal pozwalał adresatom uzyskać informację o lokalnych problemach i profilaktyczną radę jak sobie z nimi radzić. Stanowił także źródło wiedzy nie tylko dla dzieci, ale i rodziców, nauczycieli i wszystkich zainteresowanych bezpieczeństwem osobistym. Jego przygotowanie było nie tylko merytorycznym spojrzeniem na otaczające nas zagrożenia, ale i centrum bezpiecznej rozrywki, której forma zawsze opierała się na budowaniu świadomości.

Widok strony startowej portalu *Sierżanta Pyrka* wg modelu z 2008 roku

V. Rok 2013 - Bezpiecznie to wiedzieć i znać.

Potrzeba ciągłego rozwoju, nowi partnerzy, wyzwania i okoliczności sprawiły, że w roku 2013 uaktualniono program edukacyjny *Z Pyrkiem bezpieczniej* wprowadzając do niego treści edukacyjne dotyczące nowych zagrożeń dla najmłodszych sympatyków *Sierżanta Pyrka*, skorelowane z nową podstawą programową dla nauczania wczesnoszkolnego. Od tego momentu policjanci utrwalali wiedzę dzieci i młodzieży ściśle powiązaną z podstawą programową szkoły. Od tego czasu realizowany jest on pod nazwą *Bezpiecznie to wiedzieć i znać*, a jego głównym bohaterem niezmiennie pozostał Sierżant Pyrek.

VI. Bezpiecznie to wiedzieć i znać – wzmacnianie pozytywnych celów.

Wieloletnie doświadczenie w etapach realizacji programu, partnerzy projektu, a za tym nowe możliwości aktywizowania młodzieży pozwoliły autorom programu przygotować serie konkursów na prace plastyczne i spoty profilaktyczne, których zasięg obejmował całe województwo wielkopolskie. I tak to właśnie dzieci stały się autorami profilaktycznych kwestii kierowanych do swoich rówieśników i osób dorosłych pod patronatem maskotki wielkopolskiej Policji – Sierżanta Pyrka.

VII. Rok 2018 –2019 - Zmiana umundurowania Sierżanta Pyrka.

Rok 2018 zapowiadał się na niezwykle ważny w historii *Sierżanta Pyrka*. Powoli rezygnuje z niebiesko szarego umundurowania w postaci kurtki, wzorowanej na marynarce gabardynowej Policjanta i niebieskiej czapki wzorowanej na błękitnoszarej gabardynowej Policjanta. Nowy wizerunek *Sierżanta Pyrka* zostanie uzupełniony przez czapkę tzw. bejsbolówkę wzorowaną na policyjnej letniej ciemnogrnatowej czapce służbowej z daszkiem i koszulę wzorowaną na policyjnej koszuli służbowej w tym samym kolorze.

Wojewódzkie uroczystości obchodów Dnia Dziecka w Wolsztynie w roku 2018 były znakomitą okazją do zaprezentowania nowego wyglądu Sierżanta Pyrka połączone z wyjątkowymi obchodami 15-lecia *Sierżanta Pyrka* w służbie wielkopolskiej Policji. W uroczystościach obok Wojewody Wielkopolskiego Zbigniewa Hoffmanna oraz Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu insp. Piotra Mąki wzięła również udział Marta Skrobisz – autorka projektu *Pyrka* z 2003 roku.

Obchody Dnia Dziecka w 2018 roku w Wolsztynie.

Sierżant Pyrek to postać nietuzinkowa w wielkopolskim garnizonie Policji. Dysponuje już stażem służby, który pozwoliłby mu przejść na emeryturę służbową, trudno jednak dzisiaj wyobrazić sobie realizację policyjnych działań edukacyjno-profilaktycznych bez jego udziału. Trwają też prace nad nową wersją *Elementarza Sierżanta Pyrka*, który zastąpi starszą wersję w ramach odświeżonego programu edukacyjnego dla najmłodszych fanów pod nazwą *Bezpiecznie to wiedzieć i znać*.

VII. Rok 2020 i 2021 - prace nad nową stroną internetową i jej start!

Spodziewana nowa odsłona strony internetowej portalu www.pyrek.pl połączona jest z *liftingiem* wizerunku najpopularniejszego policjanta w Wielkopolsce. Zgodnie z założeniami dedykowana została uczniom, rodzicom, nauczycielom, pracownikom Oświaty i innych placówek współpracujących z wielkopolską Policją, opartą na wizerunku maskotki Sierżanta Pyrka. Portal o charakterze prewencyjnym, który ma na celu szerzenie edukacyjnych treści dotyczących bezpieczeństwa, dzięki wbudowanym funkcjom umożliwia on zapisywanie się na konferencje, umawianie działań profilaktycznych czy też wizyt policjanta w stroju Sierżanta Pyrka w placówkach. Portal dostosowany jest do percepcji jego najmłodszych użytkowników i kierowany jest do dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Zawiera elementy rozrywkowe, takie jak tematycznie quizy, gry, moduły do kreacji kartek okolicznościowych itp. Internetowy świat Sierżanta Pyrka ma za zadanie edukować zarówno najmłodszych, jak i ich rodziców w zakresie bezpieczeństwa oraz potencjalnych zagrożeń.